

Navodilo o oskrbi starejših duhovnikov v Duhovniških domovih in drugih domovih za ostarele

Vsak duhovnik ima pravico, da sam odloča o svojem bivanju v času starosti oziroma boleznih. Dolžnost ordinarija je, da v skladu s ZKP ustrezno poskrbi za čas duhovnikove starosti ali boleznih. Skupaj z Duhovniškim svetom naj določi okvirne pogoje, kdaj duhovnik lahko gre v duhovniški dom ali v druge domove za ostarele.

Vsak duhovnik je, kot plačnik prispevkov v sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja, upravičen do vseh pravic iz tega naslova, prav tako pa tudi vseh drugih pravic, ki mu jih omogoča in zagotavlja zakonodaja s področja socialnega in zdravstvenega varstva.

Duhovniki imajo danes na voljo različne možnosti za bivanje v času starosti ali boleznih:

- a) Zasebno pri sorodnikih ali drugih fizičnih osebah
- b) V domovih za ostarele s koncesijo
- c) V domovih za ostarele brez koncesije
- d) V cerkvenih domovih za ostarele duhovnike

Ad a) Če se duhovnik odloči za zasebno bivanje pri sorodnikih ali drugih fizičnih osebah, se z njimi sam dogovori o kritju nastalih stroškov in temu nameni tudi svoje prihranke in drugo premoženje. V tem primeru škofija oziroma ordinarij nimata do njega nobenih obveznosti. V primeru, ko takšno bivanje ni več možno, se mora duhovnik obrniti na ordinarija po pomoč za novo reditev njegovega statusa.

Ad b) Če se duhovnik odloči za bivanje v domu za ostarele, ki deluje s podeljeno koncesijo ministrstva, so pravila glede stroškov bivanja določena po zakonu. Če ima dovolj lastnih sredstev, se stroški bivanja krijejo iz njegovih lastnih sredstev (pokojnina, prihranki, nepremičnine,...). V tem primeru škofija oziroma ordinarij nimata nobenih obveznosti do duhovnika. Če pa duhovnik nima dovolj lastnih sredstev za kritje stroškov ali za višji standard (lastna soba), se mora predhodno dogovoriti z ordinarijem, da mu bo škofija zagotovila potrebna sredstva.

Ad c) Če se duhovnik odloči za bivanje v domu za ostarele, ki nima državne koncesije, sam pa tudi nima dovolj lastnih sredstev, da bi z njimi lahko pokrival celotne stroške bivanja, se mora predhodno dogovoriti z ordinarijem, da bi mu manjkajoča sredstva zagotovila škofija. Ordinarij mu to lahko zagotovi, ali pa mu pomaga poiskati cenejši dom. Pri tem je škof dolžan upoštevati kriterij enakosti in pravičnosti do vseh upokojenih duhovnikov.

Ad d) Če se duhovnik odloči za cerkveni duhovniški dom, kjer ta možnost je, mora prav tako poskrbeti za kritje stroškov. V duhovniškem domu duhovniki pokrivajo stroške bivanja v okviru svojih zmožnost maševanja in pokojnine. Pripada jim mesečna žepnina v višini 50 €. Za ostale stroške poskrbi škofija.

Financiranje bivanja duhovnikov v domovih za ostarele in v duhovniških domovih mora biti urejeno na podoben in primerljiv način glede na to, za kateri dom se odločijo. To pomeni, da duhovniki za kritje stroškov bivanja v domovih namenijo svoja lastna sredstva. Če pa njihova

sredstva ne zadostujejo za pokritje vse stroškov, manjkajoča sredstva po predhodnem dogovoru z njimi doda škofija. V vsakem primeru pa imajo duhovniki pravico do mesečne žepnine, ki jim mora ostati na voljo, ne glede na to, kolikšen delež stroškov bivanja lahko pokrijejo s svojimi sredstvi. Mesečna žepnina naj bo vsaj 50 €.

Duhovniki naj pred odločitvijo za odhod v Duhovniški dom ali druge domove za ostarele, pregledajo, in če je potrebno, tudi spremenijo svojo oporoko tako, da svoje premoženje (privarčevana sredstva, nepremičnine, premičnine in drugo) izrečno določijo za kritje stroškov svojega bivanja v izbranem domu. To naj sporočijo svojemu ordinariju oziroma škofiji. Prav tako naj določijo, da morebitno preostalo premoženje po njihovi smrti ostane nad/škofiji, ki mora poskrbeti za varno starost svojih duhovnikov ne glede na to, koliko lahko sami pri tem sodelujejo s svojim premoženjem.

Namen tega Navodila je enotna in primerljiva ureditev oskrbe duhovnikov v ostarelosti in bolezni v Cerkvi na Slovenskem. V kolikor to ni mogoče, pa naj (nad)škofijam Navodilo služi za njihove dodatne in posebne ureditve. Pri tem naj velja, da naj se pravice in ugodnosti širijo, ne pa ožijo.

Ta pravilnik začne veljati in se uporablja od 1. julija 2015 dalje.

Ljubljana, dne 1. junija 2015

škof msgr. Andrej Glavan,
predsednik Slovenske škofovske konference